

ساعت شروع: ۷:۳۰		رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	تعداد صفحه: ۵	سوابقات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳				
مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه		نام و نام خانوادگی:	تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۰۸	دوره دوم متوسطه - دوازدهم				
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خردad ۱۴۰۳						
ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)						
۱۰	۰.۲۵	<p>در بیت زیر کدام یک از درون مایه‌های شعر عصر بیداری مشاهده می‌شود؟</p> <p>چون نگریم ز درد و چون ننالم؟ دزد را چو محروم به خانه کردم</p> <p>(الف) توجه به مردم (ب) تعلیم و تربیت جدید (ج) وطن (د) آزادی</p>						
۱۱	۰.۲۵	<p>آشنایی زدایی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه یکی از مشخصه‌های زبانی شعر دوره انقلاب اسلامی است که در نتیجه روی آوردن شاعران به ..... حاصل شده است.«</p>						
۱۲	۰.۲۵	داستان‌نویسی (مینی‌مال) در کدام دهه رایج شد؟						
۱۳	۰.۲۵	<p>گرایش به کدام یک از موارد داخل کمانک، ویژگی مشترک شعر دوره انقلاب و شعر بیدل است؟</p> <p>(گرایش به خیال بندی- گرایش به حماسه)</p>						
۱۴	۰.۲۵	<p><u>زیبایی شناسی (نمره)</u></p> <p>آرایه‌های (اغراق- تناسب- تضمین- تلمیح) به ترتیب در کدام گزینه دیده می‌شود؟</p> <p>(الف) سر من مست جمالت، دل من دام خیالت (ب) گفت آن یار کزوگشت سردار بلند</p> <p>گهر دیده نثارِ کفرِ دریای تو دارد (ج) حافظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی</p> <p>جرمِش این بود که اسرار هویدا می‌کرد (د) چو رامین‌گه‌گهی بنواختی چنگ</p> <p>من از آن روز که در بند توأم، آزادم (۱) ج-الف-ب-د-ج</p> <p>ز شادی بر سر آب آمدی سنگ (۲) الف-ب-د-ج</p> <p>بر سر آب آمدی سنگ (۳) ب-الف-ج-د (۴) د-الف-ج-ب</p>						
۱۵	۰.۵	<p>آرایه «متناقض‌نما» را در بیت زیر مشخص کنید و دلیل خود را بنویسید.</p> <p>«عجب مدار که در عین درد، خاموشم که درد یار پری چهره، عین درمان است»</p>						
۱۶	۰.۵	<p>در بیت زیر واژه ..... در دو معنا به کار رفته است و کاربرد این واژه باعث خلق آرایه ..... شده است.</p> <p>«بی مهر رُخت روز مرا نور نمانده است وز عمرِ مرا جز شب دیجور نمانده است»</p>						
۱۷	۰.۵	<p>در کدام بیت اسلوب معادله وجود دارد؟ چرا؟</p> <p>(الف) قطع زنجیر زِجنون تو نتوان کردن (ب) تنور لاله چنان بر فروخت باد بهار</p> <p>موج جزو بدنِ آب روان می‌باشد که غنچه غرق عرق گشت و گل به جوش آمد</p>						
۱۸	۰.۷۵	<p>در بیت زیر نشرها را مشخص کنید و نوع لف و نشر را بنویسید.</p> <p>«گرنیدی قبض و بسط عشق را در یک بساط گریه مینا نگر، خنیدن ساغر ببین»</p> <table border="1"> <tr> <td>نشر ۱</td> <td>نشر ۲</td> <td>نوع لف و نشر</td> </tr> </table>				نشر ۱	نشر ۲	نوع لف و نشر
نشر ۱	نشر ۲	نوع لف و نشر						
۱۹	۰.۵	<p>تضمین را در سروده زیر مشخص کنید؛ هاتف اصفهانی در این سروده، شعر کدام شاعر را تضمین کرده است؟</p> <p>مَهِ من نقاب بگشاز جمال کبریایی که بستان فروگذارند اساس خودنمایی</p> <p>شده انتظارم از حد چه شود ز در آبی ز دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی</p> <p>چه کنم که هست اینها گل با غ آشنایی</p>						

ساعت شروع: ۷:۳۰	رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	تعداد صفحه: ۵	سوالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳												
مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	۱۴۰۳/۰۳/۰۸	تاریخ آزمون: دوره دوم متوسطه - دوازدهم												
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش azmoon.medu.ir			دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگر داخل و خارج کشور خرداد ۱۴۰۳												
نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف												
۰.۵	<p>آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) لبریز زندگی است نفس‌های آخرت / آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه (متناقض‌نما – اسلوب معادله) (ب) نگران با من استاده سحر / صبح می‌خواهد از من / کزمبارک دم او آورم این قوم به جان باخته را / بلکه خبر (ایهام – حسن تعلیل)</p>		۲۰												
۰.۲۵	<p>در بیت زیر شاعر برای تصویرآفرینی در حماسه از چه آرایه‌ای بهره‌گرفته است؟</p> <p>«به تنها یکی گور بربیان کنی هوا را به شمشیر گریان کنی»</p>		۲۱												
۱	<p>برای هر یک از ابیات زیر درستون «الف» آرایه مناسبی ازستون «ب» انتخاب کنید. (یک مورد داضافی است).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ب</th> <th>الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱. تلمیح</td> <td>الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را باران صحیح‌گاهی</td> </tr> <tr> <td>۲. حس‌آمیزی</td> <td>ب) پشت‌گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند هر زمان پیشتر زمین بوس از برای افتخار</td> </tr> <tr> <td>۳. حسن تعلیل</td> <td>ج) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم پی دستی نوازش‌بخش می‌گشت</td> </tr> <tr> <td>۴. اسلوب معادله</td> <td>د) چون جواب ابله آمد خامشی این درازی در سخن چون می‌کشی</td> </tr> <tr> <td>۵. متناقض‌نما</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		ب	الف	۱. تلمیح	الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را باران صحیح‌گاهی	۲. حس‌آمیزی	ب) پشت‌گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند هر زمان پیشتر زمین بوس از برای افتخار	۳. حسن تعلیل	ج) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم پی دستی نوازش‌بخش می‌گشت	۴. اسلوب معادله	د) چون جواب ابله آمد خامشی این درازی در سخن چون می‌کشی	۵. متناقض‌نما		۲۲
ب	الف														
۱. تلمیح	الف) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را باران صحیح‌گاهی														
۲. حس‌آمیزی	ب) پشت‌گوژ آمد فلک در آفرینش تا کند هر زمان پیشتر زمین بوس از برای افتخار														
۳. حسن تعلیل	ج) جوان می‌خواند سرشار از غمی گرم پی دستی نوازش‌بخش می‌گشت														
۴. اسلوب معادله	د) چون جواب ابله آمد خامشی این درازی در سخن چون می‌کشی														
۵. متناقض‌نما															
۰.۵	<p>شاعر در بیت زیر به کدام داستان تاریخی اشاره کرده است؟ کاربرد این داستان موجب پیدایش کدام آرایه ادبی شده است؟</p> <p>«یا رب این آتش که بر جان من است سرد کن زان سان که کردی بر خلیل»</p>		۲۳												
۰.۲۵	<p>کدام یک از آرایه‌های «تشبیه- تضاد- تناسب- متناقض‌نما» در بیت زیر به کار نرفته است؟</p> <p>«این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع»</p>		۲۴												
۰.۵	<p>با ذکر دلیل آرایه حس‌آمیزی را در بند زیر مشخص کنید؟</p> <p>مرد نقال آن - آن صدایش گرم، نایش گرم / آن سکوت‌ش ساكت و گیرا / راه می‌رفت و سخن می‌گفت -</p>		۲۵												
۰.۵	<p><u>موسیقی شعر (۶ نمره)</u></p> <p>تقطیع عبارات زیر با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟</p> <p>الف) گردآفرید: -- ۰ - ۰ - ۰</p> <p>ب) سوی من: ۰ - ۰ - ۰</p>		۲۶												
۰.۲۵	<p>در بیت زیر واژه ای بباید که مصوت بلند «ی» در آن همواره کوتاه تلفظ می‌شود.</p> <p>ای ز فرصت بی خبر، در هر چه هستی، زود باش</p> <p>«من نمی‌گویم زیان کن یا به فکر سود باش</p>		۲۷												
۰.۷۵	<p>در ابیات زیر انواع وزن «همسان تک لختی، همسان دولختی و ناهمسان» را مشخص کنید.</p> <p>باید که سپر باشد پیش همه پیکان‌ها</p> <p>گریان به تازیانه افراسیاب رفت</p> <p>از این باد ارمد خواهی چراغ دل برافروزی</p>		۲۸												

ساعت شروع: ۷:۳۰	رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	تعداد صفحه: ۵	سوالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	۱۴۰۳/۰۳/۰۸	تاریخ آزمون: دوره دوم متوسطه - دوازدهم
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترنت داخل و خارج کشور خردad ۱۴۰۳ azmoon.medu.ir			
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)		
۱	نوع اختیار زبانی و اختیار وزنی بیت زیر را مشخص کنید. این اختیارات در کدام یک از پایه های آوایی قرار گرفته اند؟ حال برای چون تو بی اگر که لا یقم بگو «من که هر آنچه داشتم، اول ره گذاشت»		
۰.۲۵	نام بحر کدام بیت «هزج مسدس محدود» است؟ الف) سراپا اکرزد و پژمرده ایم ولی دل به پاییز نسپرده ایم ب) بگفت از عشق شیرین بر تو چون است		
۰.۲۵	سروده زیر از تکرار کدام رکن (وزن واژه) عروضی ایجاد شده است؟ نفسم را پر پرواز از توست / به دماوند تو سوگند، که گربگشایند / بنم از بند، ببینند که: / آواز از توست		
۰.۵	نشانه های هجایی کدام بیت را می توان به دو صورت «همسان و ناهمسان» برش آوایی زد؟ نظم کدام برش بر دیگری برتری دارد؟ الف) چون جام شفق موج زند خون به دل من با این همه، دور از تو مرا چهره زردی است ب) ترک گدایی مکن که گنج بیابی از نظر ره روی که در گذر آید		
۲.۵	با توجه به بیت «شکرایزد که به اقبال گله گوشة گل / نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد» به سوالات پاسخ دهید. الف) پایه های آوایی اول و چهارم مصراع دوم بیت بالا را تقطیع و نشانه های هجایی آنها را در جدول قرار دهید و وزن کامل بیت را بنویسید.		
۱	<u>نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره)</u> متن زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. «اطرافتان که خلوت شد، به سمت سنگرتان راه افتادید و من هم با فاصله نه چندان دور سعی کردم که پا جای پای شما بگذارم، مثل برق و باد، خودم را به سنگر برسانم و تفنگم را بردارم. آنچه مشکل بود، یافتن شما بود در این معركه و تاریکی... تو پخانه شروع کرده بود و صدای مهیب آن، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هضم می کرد» الف) دو ویژگی زبانی متن بالا را بنویسید. ب) در متن بالا یک حس آمیزی بیابید. ج) متن بالا را از نظر سطح فکری بررسی کنید. (یک مورد)		

ساعت شروع: ۷:۳۰	رشته: ادبیات و علوم انسانی / علوم و معارف اسلامی	تعداد صفحه: ۵	سوالات آزمون نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳
مدت آزمون: ۱۰۰ دقیقه	نام و نام خانوادگی:	۱۴۰۳/۰۳/۰۸	تاریخ آزمون: دوره دوم متوسطه - دوازدهم
دانش آموزان روزانه، بزرگسال، داوطلب آزاد، آموزش از راه دور و اینترنت داخل و خارج کشور خرد ۱۴۰۳ azmoon.medu.ir			
نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)		ردیف
۱	<p>با توجه به متن زیر که برگرفته از کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» است، به سوالات مطرح شده پاسخ دهید.</p> <p>«مشاهده می‌کنیم که در مجاری سنه ۱۲۶۵ بسیاری از امور را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام، احدهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کرور دشمن او را از نوادر دهر شمردند و کارهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج، دو کرور اضافه بر دخل بود، همه در یک دو سال صورت گرفت.»</p> <p>(الف) این نوشته نشان دهنده کدام دوره تاریخی است؟ (ج) نویسنده متن بالا کیست؟</p>		۳۵
۰.۷۵	<p>با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«در آن کویر سوخته، آن خاک بی بهار حتی علف اجازه زیباشدن نداشت گُم بود در عمیق زمین شانه بهار بی تو ولی زمینه پیدا شدن نداشت دل ها اگر چه صاف، ولی از هراس سنگ آیینه بود و میل تماشا شدن نداشت»</p> <p>(الف) دو مورد از ویژگی‌های ادبی شعر را بنویسید. (ب) یک ویژگی فکری برای شعر بالا بنویسید.</p>		۳۶
۰.۵	<p>با توجه به ابیات زیر از شعر «دماؤنده» به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>«شو منفجر ای دل زمانه و آن آتش خود نهفته می‌سند خامش منشین سخن همی گوی افسرده مباش خوش همی خند پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند»</p> <p>(الف) چه آرایه‌ای بین ابیات اول و آخر مشترک است؟ (ب) درون مایه و مضمون شعر بالا را بنویسید.</p>		۳۷
۰.۷۵	<p>با توجه به سروده زیر؛</p> <p>ققنوس، مرغ خوشخوان، آوازه جهان / بر شاخ خیزran / بنشسته است فرد / بر گرد او / بر هر سر شاخی پرندگان / اوناله های گمشده ترکیب می‌کند. (الف) قالب این شعر چیست؟ (ب) کدام قالب شعر سنتی زمینه ساز پیدایش این قالب شعری شده است? (ج) نام سراینده این شعر را بنویسید.</p> <p>«پیروز و شاد کام باشید»</p>		۳۸